

Un ésser que es vesteix

per Ricard Calvo i Duran

“La imatge és el primer de tot; després ve la idea.”
David Hockney

La moda segons Jacques Heim, antic president de la Cambra Sindical de la Costura Parisenca, no és res més que l'última conseqüència d'un treball d'organització mitjançant el qual la natura cobreix d'escates, de plomes o de pèls, el cos dels animals.

Seguint el fil d'aquesta mena de raonament metafísic, conclou tot dient que l'home perfecciona aquest treball de la natura i demostra la seva **personalitat** amb els adornaments de la seva indústria, i -així com les cèl·lules del seu organisme es renoven constantment- canvia sense parar de **pell**, o sigui de vestit.

La moda, per tant, seria tan antiga com l'home i, juntament amb ell, experimentaria al llarg del temps canvis, transformacions i tendències, a la vegada que evolucionarien les idees, les tècniques i el pensament. No cal dir que, quan parlem de moda, no ens estem limitant tan sols a l'indument, sinó que estem estenent el concepte a complements com la perruqueria, la cosmètica, la bijuteria, la sabateria i tot allò que, en conjunt, conforma la **imatge**.

Si tenim per **imatge** l'aparença visible de l'ésser i, a més a més, considerem el de la **imatge** el llenguatge comunicatiu més eloqüent, trobarem lògica l'atenta cura que l'home en té quan vol reflectir -i àdhuc quan vol disfressar- la seva edat, sexe, dignitat o condició.

La moda **imatge** esdevé, doncs, un **art** superior ja en l'antigor, que va molt més enllà de l'estricta cobertura d'una necessitat primària: protegir del fred i de la calor el cos de l'animal més delicat i, alhora, el més perfecte. D'un animal que ja s'adorna i comença a desenvolupar l'estètica, a conrear el gust i a crear els estils. La importància d'aital **art** resta palesa per la presència, durant el transcurs de la Història, d'àrbitres de l'elegància: Petronius, l'esteta de la Roma clàssica; Rose Bertin, ministressa de les Modes de Maria Antonieta; Lord Byron; Mallarmé... Hi ha, però, quides del pocalolta fins el racionalista més sever- no hi veu en la moda més que un encantador absurd: Balzac ja va deixar escrit que qui en la moda no hi veu més que la moda es que és un beneit.

La Moda amb majúscula, l'art fetiller de crear amb tant d'amor i tanta fantasia un sol vestit, preciós, únic i irrepètible per a una sola persona, ja no

és més que un record. La floració dels grans modistes, dels mags de la Moda, dels Bertin, Leroy, Worth, Poiret, Fortuny, Chanel, Schiaparelli, Vionnet, Lanvin, Patou, Lelong, Dior, Castillo, Balmain, Givenchy, Boulanger, Molyneux, Rouff, Pigué, Grès, Rochas, Heim, Bernard, Ricci, Dessès, Boussac, Balenciaga, Cardin, Fath, Laroche..., s'interromp entre les dues guerres mundials, enceta una tímida represa després de la segona -el **New Look** d'en Dior, el 1947- i, descomptant noms aïllats com la Coco Chanel, que va tornar a obrir la seva casa el 1954 -després de tenir-la tancada durant quinze anys-, la majoria de mites ha hagut d'adaptar-se a condi-

cions noves o bé ha passat -com els draps vells- a l'oblit.

Des de Rose Bertin (Abbeville 1747 -París 1813), fins els nostres dies l'ésser humà ha conegut esdeveniments decisius que han actuat de motor de canvis en profunditat -la Revolució Francesa, la Revolució Industrial, el Sufragisme, el maig del 68, la "revolució" de la minifaldilla- i ha passat d'un tipus de civilització a un altre: de la **pre** a la **post** industrial. La Moda, també, s'ha vist obligada a passar -amb la incorporació de la tecnologia- de l'Alta Costura al **disseny**: del modista pertanyent a aquella classe que Paul Valéry en deia "professions delirants" a un nou tipus de professional que intenta harmonitzar l'art amb la psicologia, l'economia, la sociologia i l'ergonomia, ciències completament desconegudes en temps de Madame Bertin.

El món de la Moda, doncs, ha hagut d'adequar-se a nous temps, a nous ordres econòmics i a noves filosofies, tot passant del vestit únic i irrepètible al "Prêt a porter" i, d'ací, a les grans sèries de la confecció, tot adaptant-se

**PELLETERIA I PELL
SPORT, LLENCERIA I
COMPLEMENTES
ALTA COSTURA**

Via Massagué, 42
Telèfon 725 25 96 - SABADELL

Filatèlia

Centenari del naixement del Dr. Ignasi Barraquer i Barraquer (Barcelona 1884-1965)

per BAF

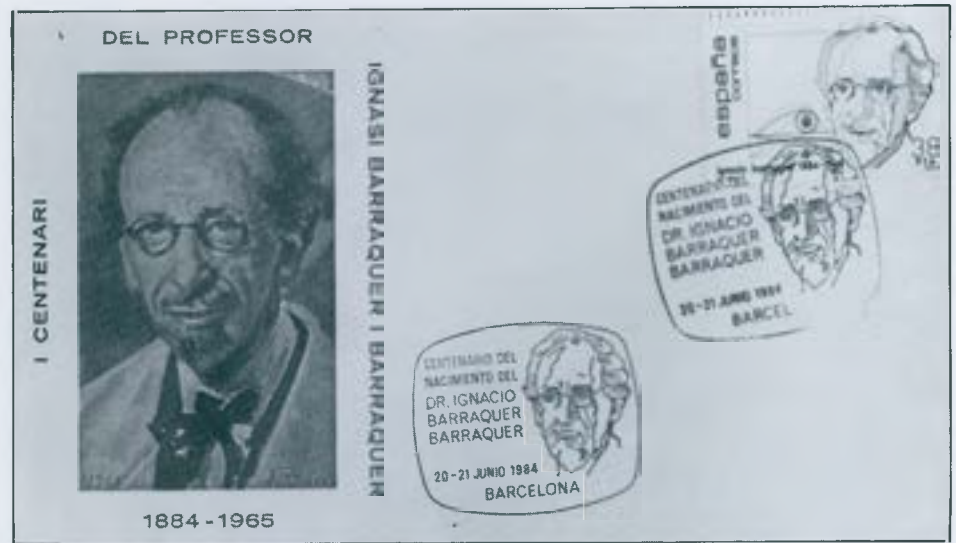

paulatinament a la dictadura del binomi Producció-Consum.

Perquè la trobada d'aquesta relació hagi estat possible sense perdre la qualitat del producte, sinó ans al contrari, ha calgut sofrir una transició que han possibilitat els qui en podríem dir modistes-humanistes: una mena de gent a cavall entre l'antic concepte de "delirant" i la modernitat. Una gent que venia d'altres disciplines, que posseïa uns coneixements i una formació anterior humanística a l'ensem que determinades dots creatives i empresarials. Gent que no va anar a parar a la Moda perquè d'infants jogaven amb nines, sinó perquè va veure clar que podria ser un camp de treball per a la seva vocació d'impulsora del canvi.

Entre ells hi trobem Edward Molyneux, pintor i militar que va arribar al grau de capità de l'exèrcit irlandès abans de fer-se modista; Maggy Rouff, cirurgiana; Robert Piguet, financer suís; Christian Dior, iniciat en la carrera diplomàtica i marxant d'art; Jacques Fath, agent d'assegurances, i Pierre Balmain, arquitecte.

Arreu del món es comença a comprendre -o almenys intentar-ho- quina és la veritable funció de la Moda en la societat actual. De totes maneres, sigui quina sigui aquesta funció, el que està ben clar és que -tant ara com en el futur- el que haurà de continuar fent l'ésser humà serà vestir-se.

En aquest passat any 1984, i en la sèrie de centenaris de personatges, l'Administració del Correu Central va emetre el 20 de juny un segell de tarifa internacional dedicat a l'il·lustre oftalmòleg català universal Dr. Ignasi Barraquer i Barraquer, en escaiença d'acomplir-se el centenari del seu naixement. Parlar d'aquesta gran personalitat quasi obliga a parlar de la família Barraquer, ja que tant el seu pare com el seu germà, i ara els seus fills, han donat i donen dies de glòria a la medicina i l'oftalmologia nacional. No pretenem fer un llarg panegíric del Sr. Ignasi ja que és a bastament conegut i reconegut com una de les eminències mundials dintre de la seva especialitat. Les seves dots d'observació i la seva habilitat manual, a més d'una curiositat insadollable, feren d'aquest gran home un fora de sèrie dins de la seva professió. En 1917 inventà un sistema per a l'extracció total de la catarata, mitjançant una ventosa de buit regulable, que anomena facoeresi, i que s'ha adoptat avui, a tot el món, com un dels més ben encertats mètodes en ús. Corregeix amb un sistema propi la tècnica per a l'empelt de la còrnea, corrector ideal per a la miopia.

L'any 1947 fundà l'INSTITUT BARRAQUER, que al llarg del temps ha esdevingut un dels nuclis internacionals més importants com a associació científica per

a la difusió, el perfeccionament i l'ensenyament de l'oftalmologia. Cal fer notar que passen del miler els membres honoraris dedicats a l'ensenyament i formats en aquest centre. La clínica, de fama internacional, veu passar en el decurs de tot l'any tota l'escala social d'arreu del món. Ignasi Barraquer es converteix en artífex de sapiència artesanal, ja que a més d'una gran labor histològica basada en uns profunds estudis biològics, aconsegueix de graduar-se en Arts Plàstiques i Mecànica, aprofundint, així, dins de la ciència mèdica total. Deixa escrita una cinquantena d'obres tècniques que han merescut nombrosos comentaris des d'una perspectiva totalment científica. Crea una gamma de vint-i-quatre instruments nous dins de l'arsenal quirúrgic. Les seves tècniques operatòries són originals, però sempre presidits per l'honradesa professional i, per damunt de tot, per la gran humanitat que sempre demostrà.

El segell, d'un estil modern, molt del nostre temps, ha estat ben acollit pels col·leccionistes i la crítica.

La tirada fou de 4.000.000 d'exemplars. A Barcelona, aquell dia i en l'edifici del INSTITUT BARRAQUER, s'instal·là una estafeta temporal amb un mata-segells de PRIMER DIA, molt idoni i expressiu.

fd **FILATÈLIA DOMFIL**
 SEGELLS I
 MONEDES PER A
 COL·LECCIONS

Sant Antoni, 3
 Tels. 725 87 79 - 725 29 18